

ДЕНЬ ПЕРШОКУРСНИКА-2018

Виступає ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського Михайло Згуровський

Традиційне свято "День першокурсника" в КПІ ім. Ігоря Сікорського, яке відбулося 31 серпня, пройшло особливо урочисто: 2018 рік – це рік, коли університет відзначає своє двадцятиліття.

Участь у привітаннях нових київських політехніків узяли Надзвичайний і Повноважний Посол Китайської Народної Республіки в Україні Ду Вей, заступник міністра молоді і спорту України Микола Мовчан, президент Асоціації випускників КПІ народний депутат України Дмитро Андрієвський, голова Київської міської організації профспілки працівників освіти і науки Олександр Яцунь, голова Секції вихованців КПІ в Польщі Януш Фукса, відомий скульптор Микола Зноба та інші почесні гості.

Розпочалися урочистості з відкриття пам'ятника видатному китайському мислителю, педагогу і політичному діячеві Конфуцію (автори пам'ятника Микола Зноба та Вероніка Дірова). Його встановлено на площі Знань обличчям до корпусу №7, де працюють більшість кафедр гуманітарного спрямування.

"Любов та шана українського народу до Конфуція – не випадкова. Чи це принцип приносити користь людям, служити не своїм егоїстичним комплексам, а жити для інших; чи це дух гуманізму: не роби іншому того, чого не бажаєш собі; чи це концепція оволодіння знаннями: коли троє в дорозі – один з них, безумовно, мій вчитель; чи це шлях гостинності: радо зустрічати друга, що приїхав здалеку. Все це є квінтесенцією конфуціанства, яке здатне знайти відгомін в історії, культурі та системі цінностей наших двох народів", – наголосив, виступаючи на церемонії відкриття, Надзвичайний і Повноважний Посол

Китайської Народної Республіки в Україні Ду Вей.

Наступна частина свята відкрилася підйомом над площею Знань Державного прапора України. Це право було надано військовослужбовцям роти Почесної варті Окремого полку Президента України. Після цього представники інститутів і факультетів університету пронесли площею корзини квітів, щоб покласти їх до монументів київським політехнікам, які загинули в роки Другої світової війни, під час Революції Гідності і в боях на сході України, хреста Героям Небесної сотні, а також до пам'ятників видатним ученим і конструкторам, навчання і діяльність яких були пов'язані з КПІ. Хвилиною мовчання учасники урочистостей вшанували пам'ять студентів, випускників і співробітників університету, які поклали життя за волю України.

А потім новоспечених студентів усіх факультетів та інститутів університету привітали ректор і почесні гості.

"Дорогі першокурсники! На вас чекає напружена і важка робота з оволодіння новими знаннями і вміннями. Але, водночас, вас чекає захоплене і цікаве студентське життя. Тому що КПІ – це більше ніж університет у традиційному розумінні. Це великий науково-освітньо-інноваційний і методологічний центр формування непересічних особистостей і фахівців, – так звернувся до першокурсників ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського академік НАН України Михайло Згуровський. – КПІ надає шанс кожному з вас відбутися в різних сферах людської діяльності залежно від ваших уподобань... Я бажаю вам скористатися цим шансом. Щоб ви стали особистостями з великої літери. Щастя вам на цьому шляху!"

Перед студентами виступили також Дмитро Андрієвський, Олександр Яцунь, Януш Фукса та інші.

Урочиста частина завершилася проходженням перед першокурсниками та їх батьками студентів-переможців різноманітних міжнародних і всеукраїнських олімпіад, конкурсів проектів 2017–2018 рр., представників різноманітних видів спорту – переможців змагань різного рівня, учасників колективів художньої самодіяльності. Особливе зацікавлення присутніх викликала демонстрація науково-технічних розробок студентів і співробітників університету: гоночних автомобілів-болідів "Формула Студент КПІ", які брали участь у міжнародних змаганнях серії "Formula SAE" в Чехії, Угорщині та Нідерландах; спроектованих у КПІ ім. Ігоря Сікорського наносупутників та безпілотних літальних апаратів тощо.

Святковий марш-парад студентів увінчався запаленням над площею Знань символічного факела знань, який студенту-першокурснику передали студенти-відмінники, які вступили до магістратури.

Насамкінець у київське небо злетіли великі літери "КПІ 120", зв'язані з жовтих і синіх повітряних кульок. Під звуки студентського гімну "Гаудеамус", що його виконувала Народна академічна хорова капела КПІ, вони урочисто попливли над учасниками дійства. І вже повним сюрпризом для глядачів стала злива маленьких листівок з привітанням до 120-річчя університету, яка зненацька сипонула з квадрокоптерів, які ширяли над площею.

Інф. «КПІ»

Ювілейна сесія науково-педагогічних працівників КПІ ім. Ігоря Сікорського

30 серпня 2018 р. в Центрі культури та мистецтв пройшла сесія науково-педагогічних працівників Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського", присвячена 120-й

річниці заснування нашого університету.

На початку засідання перший проректор академік НАН України Юрій Якименко тепло привітав присутніх з 27-ю річницею незалежності України та побажав творчих

успіхів у новому 2018/19 навчальному році. Учасники засідання вшанували хвилиною мовчання пам'ять викладачів та співробітників університету, які пішли із життя протягом минулого навчального року.

Ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського академік НАН України Михайло Згуровський виступив з доповіддю, у якій окреслив шлях становлення нашого університету, етапи його еволюції – від заснування до нинішнього часу. На завершення доповіді ректор привітав присутніх з ювілеєм нашого університету, з початком нового навчального року, побажав їм міцного здоров'я, натхнення, успіхів у роботі, здійснення задумів і сподівань. *(Повністю текст доповіді подаємо на 2–5-й стор.)*

Далі з коротким вітанням перед зібранням виступив перший обраний колективом ректор КПІ (1987–1992 рр.) П.М.Таланчук.

Після цього ректор Михайло Згуровський вручив дипломи переможцям конкурсу на кращий підручник, навчальний посібник і монографію.

Потім учасники зібрання переглянули документальний фільм, присвячений 120-річчю нашого університету.

Завершилася сесія концертом, який дали учасники художньої самодіяльності КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Інф. "КПІ"

Доповідь ректора М.З.Згуровського на сесії науково-педагогічних працівників 30 серпня 2018 року

Вельмишановні гості, дорогі київські політехніки!

Дозвольте привітати вас зі стодвадцятиріччям Київського політехнічного інституту та з двадцять сьомою річницею проголошення незалежності України.

Сьогодні я відхилюся від традиційного висвітлення поточних робочих питань, до яких повернемося на конференції трудового колективу. У своєму виступі я спробую окреслити шлях становлення і набуття власної ідентичності КПІ в суспільстві і у світовій співдружності університетів.

За свої 120 років він пройшов через три соціально-політичні устрої держави і чотири етапи своєї еволюції.

Перший етап, що припав на кінець XIX – початок XX століття, відноситься до народження і формування Київського політехнічного інституту імені Імператора Олександра II як одного з провідних вищих технічних навчальних закладів колишньої Російської імперії.

Будучи створеним на потреби швидкого розвитку металургійної, машинобудівної, цукропереробної промисловості, залізничного транспорту та сільського господарства, КПІ розпочав свою діяльність із залучення видатних

учених та державних діячів того часу. Засновниками перших науково-педагогічних шкіл новоствореного інституту стали механік Віктор Кирпичов, хімік Дмитро Менделєєв, авіатор Микола Жуковський, біолог Климент Тимирязев, мостобудівник Євген Патон та інші науковці світового рівня. Закладаючи фундамент КПІ, вони вдало поєднали найкращі досягнення відомих європейських політехнічних шкіл: Паризької "Еколь політехнік", Аахенського, Віденського, Магдебурзького технічних університетів.

Завдяки цьому основою вищої технічної освіти КПІ стало поєднання глибокої природничо-наукової, фундаментальної підготовки з фізики, математики, теоретичної механіки, хімії із загальноінженерними дисциплінами, що органічно доповнювалося з набуттям професійно-практичних навичок у лабораторіях, ливарних і механічних майстернях інституту та на промислових підприємствах.

Першу об'єктивну оцінку якості підготовки інженерів КПІ дав Дмитро Іванович Менделєєв як голова державної екзаменаційної комісії в 1903 році. Тоді він сказав: "Маючи 35-річний досвід у справі дипломування у вищих

навчальних закладах, я маю сміливість стверджувати, що такої загальної сукупності спеціальних робіт студентів, яку я бачив у першого випуску Київського політехнікуму, не можна зустріти у відомих мені університетах і технологічних інститутах".

Пізніше ця система освіти була репродукована в СРСР лауреатом Нобелівської премії Петром Леонідовичем Капицею. Таку модель навчання назвали фізико-технічною, її і сьогодні визнають як елітну вищу інженерну освіту.

Втілювали цю модель з моменту заснування КПІ видатні вчені, професори Букреєв, Коновалов, Писаржевський, Зворикін, Котельников, Радциг, Тимошенко, Серенсен, Делоне, Євген Оскарович Патон та інші. На особисте запрошення ректора Кирпичова обов'язкові заняття з малювання проводив видатний художник, дійсний член багатьох європейських академій мистецтв Микола Пимоненко. Технічну бібліотеку КПІ формував і очолював відомий археолог і засновник музейної справи в Україні Микола Біляшівський, інженерний музей КПІ, прообраз нинішнього Державного політехнічного музею, заснував видатний інженер-мостобудівник Євген Патон.

Ці особистості сформували особливу атмосферу високої культури, інтелігентності і творчості в КПІ, створили фундаментальні науково-педагогічні школи в машинобудуванні, хімії, металургійній промисловості, авіації, сільському господарстві.

Саме про них Віктор Львович Кирпичов у 1913 році сказав: "Особливим щастям для інституту, особливою удачею, яка визначила його стрімкий розвиток, була можливість залучати видатних вчених, професорів різних спеціальностей, які стали щасливою хвилею людей, що віддали закладові всі свої сили і вклали в нього зерно науки, яке дало буйні сходи і багатий врожай".

Ці слова першого ректора стали пророчими для наступної долі Київської політехніки. В усі часи талановиті й віддані люди своїми досягненнями прославляли альма-матер і свою країну.

Професори і студенти КПІ Делоне, Бобров, брати Іван і Андрій Касяненко утворили в 1906 році Повітроплавну секцію при механічному гуртку інституту. За кілька років її членами – студентами і викладачами КПІ – було сконструйовано й побудовано понад 40 різних типів аеропланів, включаючи перший у світі гвинтокрил студента ➔

➔ Ігоря Сікорського у 1908 році. Фактично цей осередок авіації виконав роль потужного дослідницько-навчального центру авіаційного профілю на Сході Європи. Більшість авіаційних конструкторів світового рівня того часу вийшла саме з нього.

Уславленими випускниками авіаційної та інших інженерних шкіл КПІ стали піонери повітроплавання Ігор Сікорський, Олександр Мікулін, Дмитро Григорович, Костянтин Калінін, брати Касяненки, видатний матеріалознавець і металург Іван Бардін, будівничий перших гідроелектростанцій Олександр Вінтер та багато інших представників першої плеяди "золотих імен" Київської політехніки.

Другий етап розвитку КПІ, за іншого соціально-політичного устрою держави, припав на радянську добу. З цим етапом пов'язано безпрецедентне зростання масштабів інституту, "виращування" з його середовища тринадцяти інших навчальних закладів, дев'яти інститутів Академії наук, двох великих промислових підприємств.

Уже в 1918 році за указом Гетьмана Скоропадського в Україні створюється Академія наук на основі провідних наукових шкіл Київського університету святого Володимира і КПІ. Серед організаторів академії були завідувач кафедри опору матеріалів КПІ Степан Прокопович Тимошенко та декан інженерного відділення Євген Оскарівич Патон, які пізніше стали, мабуть, найавторитетнішими вченими-механіками минулого століття.

Протягом того етапу випускники КПІ, його наукові підрозділи дали країні і світу цілу низку найбільш вагомих науково-технічних досягнень минулого століття.

У 1928 році професор КПІ Євген Оскарівич Патон уперше у світі застосував технологію електрозварювання для будівництва мостів, що згодом зробило її однією з основних технологій ХХ сторіччя. Справу свого батька продовжив випускник КПІ 1941 року, видатний організатор науки Борис Євгенович Патон. На основі здійсненого ним прориву в матеріалознавстві він розробив унікальні технології електрозварювання в космосі, під водою, зварювання живих тканин. Ось уже 55 років Борис Євгенович Патон очолює Національну академію наук України, яка в цьому році, як і її президент, відзначить 100-річний ювілей. Символічно, що 2018 рік став 90-м ювілейним роком для славної долі технології електрозварювання.

Велика плеяда професорів та випускників КПІ стали в подальшому відомими провідниками

Академії наук. Серед них Михайло Пилипович Кравчук – всесвітньо відомий математик, Володимир Олександрович Плотніков – видатний електрохімік, Георгій Степанович Писаренко – дослідник з теорії коливань та міцності матеріалів, Микола Олександрович Кільчевський – видатний учений у галузі теоретичної механіки, Іван Миронович Чиженко – лауреат Ленінської премії, дослідник у галузі теоретичних основ електротехніки, Віктор Іванович Трефілов – видатний матеріалознавець.

М.З. Згуровський

Випускник КПІ 1925 року, видатний радянський авіаконструктор Костянтин Калінін створив ціле покоління літаків довоєнного періоду, а його літак К-7, виконаний за аеродинамічною схемою "літаючого крила", на початку 30-х років минулого століття був найбільшим у світі і за своїми інженерними рішеннями на декілька десятиліть випередив час. Пізніше калінінська схема "літаючого крила" лягла в основу надзвукової авіації.

Студенти КПІ тридцятих років Сергій Павлович Корольов і Володимир Миколайович Челомей стали авторами, мабуть, найбільшого досягнення минулого століття – вони першими у світі підкорили космос: Сергій Корольов як генеральний конструктор космічної техніки СРСР, Володимир Челомей як розробник ракетних двигунів космічних кораблів "Восход" і "Восток" та неперевершеної на той час ракети "Протон".

Випускник КПІ 1928 року Бенціон Мойсейович Вул очолював програму Академії наук СРСР зі створення твердотільної електроніки і забезпечив вирішення цієї проблеми, що кардинально змінило подальший розвиток техніки і, зокрема, стало фундаментом майбутніх ЕОМ.

Розробником перших у світі систем протиракетної оборони став двічі Герой Соціалістичної Праці, випускник КПІ 1931 року Лев Веніамінович Люльєв.

Набагато випередило час розроблене випускником КПІ 1931 року Архипом Михайловичем Люлькою нове покоління турбо-

реактивних двигунів, які і до сьогодні є основою сучасної авіації.

Цей список славетних імен київських політехніків, які у ХХ столітті своїми досягненнями змінили світ, можна значно продовжити.

У роки Великої Вітчизняної війни КПІ поклав на вітвар Перемоги свої найкращі науково-технічні досягнення, свій кращий кадровий потенціал, життя багатьох студентів і викладачів, пам'ять про яких зберігає постамент вічної слави у парку університету.

Відродження КПІ у повоєнні роки було пов'язано з самовідданою напруженою працею всього колективу інституту, в авангарді якого були фронтовики. Вони після закінчення війни повернулися до зруйнованої альма-матер. Це Алла Григорівна Бондар, Василь Миколайович Винославський, Василь Іванович Гнатовський, Антон Павлович Орнатський, Іван Миронович Чиженко та багато інших.

Швидкій відбудові, поверненню до атмосфери високої академічної культури й педагогічної майстерності повоєнний КПІ зобов'язаний його ректору – Олександр Сергійовичу Плигунову, який загалом близько 25 років очолював інститут.

Бурхливим етапом комплексного розвитку КПІ були сімдесяті, вісімдесяті роки ХХ століття, коли ректором інституту був Григорій Іванович Денисенко. За той час КПІ не лише потроїв свою матеріально-технічну базу, що відіграло вирішальну роль у його подальшому якісному розвитку, а й упровадив нові методичні та організаційні форми роботи в навчальній процес, поєднавши їх з науковою діяльністю, дав новий поштовх розвитку культурно-мистецької та спортивної компонент як основи гармонійного виховання майбутніх фахівців.

У ті часи КПІ, без перебільшення, входив до групи найавторитетніших вищих навчальних закладів Радянського Союзу, які здійснювали підготовку за власними навчальними планами з подовженим терміном навчання. Виконувалися важливі для країни наукові розробки, які у повоєнний період були відзначені двома Ленінськими преміями, 19-ма Державними преміями СРСР і 67-ма Державними преміями УРСР. Особливе місце серед відзначених робіт займають проривні технології для ракетно-космічної техніки, зокрема для забезпечення зв'язку з космічними апаратами, для створення керування тренажерів проекту "Енергія-Буран", для багаторазового використання води в космосі, для роботи гідроакустичних підводних систем контролю і зв'язку та інші.

Випускники КПІ тих часів отримували направлення на роботу в усі куточки колишньої величезної країни – від Прибалтики до Далекого Сходу, від Півночі до Середньоазійських республік. Щороку сотні іноземних громадян поверталися до своїх країн з дипломами КПІ. Серед них два майбутні міністри Китаю: міністр цивільної авіації Лю Цзян Фен і міністр машинобудування Ху Гуангуань, посол Угорщини в Україні Янош Кішфалві, міністр освіти Польщі Войцех Свентославський, розробник вітрової енергетики, а нині власник цілої вітроенергетичної індустрії в США Михайло Польських і багато-багато інших відомих випускників інституту продовжили нести прапор альма-матер у різних куточках світу.

У ті часи з лав КПІ вийшла блискуча плеяда видатних особистостей – учених, творців нової техніки, митців, спортсменів, державних діячів. Серед них композитор Микола Дремлюга, народний артист СРСР і багаторічний художній керівник національної опери Анатолій Мокренко, олімпійські чемпіони Лариса Латініна і Юрій Тітов, видатний футболіст і тренер Валерій Лобановський, керівник уряду України за часів СРСР і за часів незалежної України Віталій Масол і багато інших непересічних постатей.

Третій етап розвитку університету розпочався із завершальної фази існування Радянського Союзу, відомої як "перебудова", і умовно охопив приблизно 20 років незалежності України.

Перехід від централізованої економіки до ринкової, суттєве переформатування її структури в нових географічних та політичних кордонах, кардинальна зміна принципів взаємодії із зовнішнім світом вимагали глибокого переосмислення фундаментальних засад та ролі вищої школи.

Прийнявши цей виклик, КПІ напружував нову концепцію свого подальшого розвитку. Вона полягала в його трансформації від моделі великого політехнічного інституту, що був жорстко вмонтований у централізовану економіку колишнього СРСР і здійснював навчально-наукову роботу за вузько-орієнтованими спеціальностями, до моделі технічного університету європейського зразка з універсальною, широко-профільною підготовкою відповідно до нових потреб суспільства.

Демократизацію університетського життя на цьому етапі було закладено першим виборним ректором та першим міністром освіти незалежної України Петром Михайловичем Таланчуком. Здійснивши децентралізацію управління,

Закінчення на 4,5-й стор. ➔

Доповідь ректора М.З.Згуровського на сесії науково-педагогічних працівників 30 серпня 2018 року

*Закінчення.
Початок на 2,3-й стор.*

забезпечивши прозорість роботи усіх ланок, КПІ створив атмосферу взаємної довіри і поваги до праці педагога і вченого, унеможливив конфлікти і суперечності в колективі, мотивував до активної роботи усіх студентів і співробітників університету.

На третьому етапі в університеті було створено одну з кращих у країні систему самоврядування, яскравим провідником якої був багаторічний голова профспілки КПІ Віталій Іванович Молчанов. Через механізм колективних угод, демократичну виборчу систему керівників підрозділів та студентських лідерів КПІ започаткував свій, особливий підхід до напрацювання і прийняття важливих рішень, контролю за їх виконанням, що забезпечило постійний поступ університету відповідно до прийнятої стратегії.

І нарешті, колектив університету вдихнув душу в стіни двадцятирічного КПІ. Будівлі, обладнання, лабораторії – це ще не зовсім університет. Створені музей, пам'ятники видатним політехнікам, картинні галереї, зала засідань Вченої ради, університетський парк, маятник Фуко, навіть куранти на головному корпусі, інші знаки шани нашій історії сьогодні оточують нас особливим університетським духом академізму, відчуттям належності до славетної історії і великих справ наших попередників.

Універсалізація навчання та наукових досліджень вимагала поєднання та гармонізації фундаментально-природничої, інженерно-технічної, економічної та гуманітарної складових підготовки фахівців нового покоління. Відповідно до цього було створено 10 нових факультетів та навчально-наукових інститутів, понад 50 кафедр, відкрито понад 150 нових спеціальностей і спеціалізацій.

У ті роки контингент студентів КПІ зріс на 12 тисяч і перевищив 40-тисячний рубіж, а разом з викладачами, науковцями, співробітниками родина київських політехніків складала 50-тисячний колектив носіїв передових знань нашого суспільства.

Одним із вирішальних чинників успішної діяльності КПІ на всіх етапах був і залишається його кадровий потенціал. Задля його збереження і зміцнення, на основі консолідованих джерел фінансування, у найважчі для університету часи було вибудовано стійку систему оплати праці

професорсько-викладацького складу і співробітників, систему стимулювання їх наукової роботи, професійного вдосконалення і соціального захисту.

Вирішуючи нові завдання, які поставали перед суспільством, КПІ створював у своїй структурі інституції національного масштабу. Ними стали:

– перший в Україні Державний політехнічний музей, у якого нині також ювілейна дата. Йому виповнюється 20 років. Увесь цей час він відроджував і зберігав славні здобутки вітчизняних наукових та інженерних шкіл і щороку надихав ними десятки тисяч відвідувачів, переважно школярів України, які проходили через його експозиції;

– Науковий парк "Київська політехніка" та розгалужена на 10 регіонів України інноваційна екосистема "Sikorsky Challenge", які стали першими в країні острівцями високотехнологічних проривів;

– видавничо-поліграфічний комплекс "Політехніка", який став одним із найавторитетніших у країні центрів з видання навчально-наукової, технічної літератури і підготовки відповідних кадрів;

– освітньо-наукова інформаційна мережа УРАН, яка є національним представником у європейській мережі GEANT і своїми інформаційними ресурсами забезпечує провідні університети й наукові центри країни;

– 35 міжнародних центрів та міжнародних організацій, що діють у структурі університету і здійснюють практичну інтеграцію КПІ у світовий і європейський науковий і освітній простір;

– розгалужена мережа осередків культури, мистецтва, спорту, соціальних об'єктів, у яких отримує гармонійне виховання і розвиток своїх талантів студентська молодь.

Таким чином, пройшовши третій етап своєї еволюції, за масштабами та змістом діяльності КПІ став значно більшим утворенням ніж заклад вищої освіти у традиційному його розумінні. Він увійшов до 4% найавторитетніших університетів світу за низкою міжнародних рейтингів, став великим навчально-науково-інноваційним, методологічним центром держави, острівцем прориву за низкою високотехнологічних напрямів, осередком виховання професіоналів нового покоління, справжніх патріотів України.

Виходячи з цієї місії, починаючи з 2010–2012 років КПІ природно перейшов до четвертого етапу своєї еволюції, ухваливши у 2012 році нову стратегію розвитку університету. Відповідно до цієї стратегії, ґрунтуючись на міждисциплінарних, інноваційних програмах навчання, на діяльності 35-ти міжнародних науково-освітніх центрів та інноваційної екосистеми "Sikorsky Challenge", КПІ напрацьовує для держави стратегію поступового переходу від низькотехнологічної та сировинної економіки до високотехнологічної й конкурентоспроможної.

Разом з тим, цей етап приніс нам небачені раніше виклики і випробування. Вперше за останні 70 років на сході України, практично в центрі мирної і спокійної Європи, спалахнула війна. На захист незалежності і територіальної цілісності держави постало понад триста київських політехніків. 13 з них поклали на вівтар Вітчизни своє життя, чотирьом присвоєно звання "Герой України" посмертно.

Нові реалії змусили додати до стратегії розвитку університету ще одне завдання: підвищення обороноздатності держави. Влічені місяці КПІ активізував наукові розробки та підготовку кадрів за військово-промисловими напрямами. Зокрема, університет став розробником понад 40-ка новітніх технологій подвійного і спеціального призначення, шість з яких уже поставлено на озброєння, та суттєво розширив підготовку кадрів для силових відомств і Збройних сил України.

У цьому, ювілейному, році маємо і нові досягнення, які відзначені на державному рівні. Лауреатами Державної премії України в галузі науки і техніки стали наші співробітники – члени-кореспонденти НАН України Борис Юрійович Корнілович (ХТФ), Євген Іванович Никифорович (ТЕФ) та доктор медичних наук Ігор Юліанович Худецький (ФБМІ).

Розпорядженням Глави держави призначені гранти Президента України для підтримки наукових досліджень молодих учених на 2018 рік. Серед них кандидат технічних наук Ігор Анатолійович Владимирський (ІФФ), доктор фізико-математичних наук Павло Олегович Касьянов (директор ІПСА), кандидат технічних наук Олександр Станіславович Неуймін (РТФ), кандидат технічних наук Ріна Леонідівна Новогрудська (ІТС), кандидат технічних наук Євген Васильович Солодкий (ІФФ), кандидат технічних наук Олена Сергіївна Ярмолюк (ІЕЕ).

Окремо хочу привітати курсантів Інституту спеціального зв'язку та захисту інформації, які в липні цього року здобули перше місце на національному змаганні фахівців з програмування "Український оборонний хакатон 2018".

Переможцями стали: старшина Іван Вікторович Горнійчук, курсанти Олександр Капись і Владислав Дротов та тренер команди доцент Василь Михайлович Куліков.

Уже стали доброю традицією перемоги наших студентів на міжнародних олімпіадах з фундаментальних дисциплін. Цьогоріч студент ІПСА Владислав Шрам став бронзовим призером Світової олімпіади з математики серед студентів класичних університетів, що проходила в місті Благоевград (Болгарія).

Дивлячись у майбутнє крізь призму об'єктивних законів розвитку природи і суспільства, ми, київські політехніки, бачимо цілу низку нових глобальних і регіональних викликів, які вже почали змінювати світовий порядок і які безпосередньо впливають на Україну.

Нові геополітичні реалії останнього часу ставлять перед нами невідкладні завдання зміцнення обороноздатності держави і підвищення конкурентоспроможності української економіки. Нам належить прискорено розвивати актуальні інженерні напрями університету, включаючи авіаційні і космічні технології, сучасне матеріалознавство, системи зв'язку, кібернетичного захисту, штучного інтелекту і багато інших.

Об'єктивний характер цього процесу диктує нам четверта промислова революція, проголошена на Давоському економічному саміті у 2015 році. Відповідно до її змісту, протягом ближчого десятиліття світова економіка трансформуватиметься в напрямі автоматизації, цифровізації, роботизації, охоплення штучним інтелектом, розвитку Інтернету речей. Уже зараз, за рахунок глобальної "цифровізації" стрімко зменшується потреба виконання "застарілої" інженерної праці. Відповідно на цей виклик можемо підсиленням аналітичної, прогностичної роботи стосовно перспектив розвитку кожного із секторів промисловості та поглибленням взаємодії з високотехнологічним ринком праці.

Глобальна енергетична криза, пов'язана зі зменшенням природних запасів органічних видів палив, зокрема антрацитового вугілля в Україні, зобов'язує нас активно розвивати поновлювальні джерела енергії.

Зменшення доступу людей до чистої питної води (а Україна забезпечена нею лише на 55%) змушує нас активізувати розробки нових технологій її підготовки і очищення.

Наростання глобальних хвороб: раку, серцево-судинних захворювань, СНІДу, туберкульозу, ➔

➔ цереброваскулярної хвороби та інших вимагає від нас прискорено розвивати біомедичну інженерію, біотехніку та біотехнології.

Помітні кліматичні зміни, викликані техногенним впливом людини на природу, мають об'єднати наших біологів, хіміків, фахівців з охорони навколишнього середовища, сталого розвитку.

Наростаючі явища агресії, популізму, нерівності між людьми, корупції, демографічні зміни, тероризм, злочинність змушують наших суспільствознавців зосередитися на напрацюванні нового бачення місця і ролі України і КПП в конфліктуючому світі.

Ці реалії змушують нас як провідний навчально-науковий центр країни напрацьовувати нові підходи до підготовки фахівців з новим мисленням, високими людськими цінностями, справжніх патріотів України, які будуть спроможні зазначені виклики подолати.

Маємо продовжити вдосконалення моделі дослідницького університету, органічно поєднуючи наукоємну, елітну інженерну освіту, конкурентоспроможну науку та інновації, постійно підсилюючи в цій моделі компоненту фундаментальних знань.

Підвищення якості підготовки фахівців та якості виконання наукових досліджень стає критично важливим завданням на сучасному етапі. Зробити це можливо за умови подальшого розвитку наших наукових та інженерних шкіл, їх глибокого поєднання з високотехнологічним ринком праці на основі моделі дуальної освіти та інноваційної взаємодії.

Шановні друзі! КПП прожив 120 років, він сучасник трьох століть – XIX, XX і XXI, і в кожному з них він був лідером інженерної освіти, передової науки, технологічних проривів. Сьогодні на київських політехніках покладається відповідальність високого авторитету наших попередників і зобов'язання цей авторитет примножити на новому етапі розвитку КПП.

Йому завжди була притаманна роль лідера в розробці та реалізації масштабних планів і завдань. Запорукою цьому є наша славетна історія, традиції київських політехніків, натхнення праця викладачів, науковців, талановита активна молодь.

Пророчі слова першого ректора КПП Віктора Львовича Кирпичова, висловлені ним 120 років тому, з побажанням альма-матер "жити, рости, міцніти, процвітати сотні і тисячі років..." збуваються. Ми впевнені, що таким КПП буде і надалі.

Вітаю вас, шановні колеги, з ювілеєм нашого університету, з початком нового навчального року. Бажаю міцного здоров'я, натхнення і успіхів у роботі. Нехай виповняться ваші найкращі задуми і сподівання.

Щиро дякую!

Олімпіада з програмування "KPI-OPEN 2018"

Дев'яносто дев'ять команд взяли участь у Тринадцятій відкритій міжнародній студентській олімпіаді з програмування імені С.О.Лебедева та В.М.Глушкова "KPI-OPEN 2018", яку було проведено з 3 по 5 липня в КПП ім. Ігоря Сікорського. Серед учасників були не лише студенти з України, але й представники Естонії, Литви, Польщі, Росії, Румунії та Угорщини. Вперше за роки проведення участь у цьому турнірі також узяли дві команди з Китаю.

Організатором олімпіади виступив КПП ім. Ігоря Сікорського за підтримки Міністерства освіти і науки України та Кібернетичного центру Національної академії наук України. Тож усіх, хто вийшов на старт олімпіади, привітали проректор з навчально-виховної роботи КПП ім. Ігоря Сікорського Петро Киричок, заступник директора Інституту кібернетики імені В.М.Глушкова НАН України член-кореспондент НАН України Олександр Хіміч, директор освітніх програм компанії

знання та навички. Літо – час відпочинку і нових відкриттів, тож за традицією, організатори олімпіади запропонували їм різноманітні заходи в рамках культурної програми. Цього року це були екскурсії по КПП ім. Ігоря Сікорського та Києвом, концерти молодих вокалістів, відвідування Державного політехнічного музею при КПП ім. Ігоря Сікорського, футбольний турнір тощо.

І все ж таки, головними, звісно, були олімпіадні задачі. Вони завжди дуже непрості, та цього року завдання були особливо складними. Отож впоратися з усіма не вдалося нікому з тих, хто брав участь у турнірі. Понад те, доволі багато команд взагалі не розв'язали жодної задачі. Найзаплутанішим виявилось останнє завдання першого туру – воно стало каменем спотикання абсолютно для всіх учасників олімпіади.

Як зауважив, виступаючи перед студентами, член журі й один із багаторічних авторів завдань для неї

Утім, на думку організаторів, навіть для тих, хто не може похвалитися успіхами, олімпіада була корисною: найсильніші отримали підтвердження того, що вони на правильному шляху, аутсайтери зрозуміли, на чому в навчанні слід зосередитися у першу чергу. А ще, кожному участь в олімпіаді подарувала новий досвід, а багатьом – і нових друзів.

Що ж до переможців, то ними журі визначило такі команди:

1-ше місце – LNU AlgoPenguins (Львівський національний університет імені Івана Франка);

2-ге місце – LNU Unhard (Львівський національний університет імені Івана Франка); KNU_ThreeGood (Київський національний університет імені Тараса Шевченка);

3-тє місце – ROMANIA_1 (Яський університет імені Александра Іоана Кузи (Alexandru Ioan Cuza University of Iasi), Румунія), Moscow IPT:tmp (Московський фізико-тех-

Проректор Петро Киричок і Віра Глушкова з членами команди-переможниці LNU AlgoPenguins

EPAM Systems в Україні Максим Почебут та заступник голови журі олімпіади, заступник директора Інституту космічних досліджень НАН України, професор кафедри інформаційної безпеки Фізико-технічного інституту КПП ім. Ігоря Сікорського Наталія Куцуль.

Як і завжди, олімпіада проходила в два тури. У кожному з них учасники розв'язували по дві задачі. На задачі першого туру виділялося чотири години, другого – п'ять. Команди могли на власний розсуд використовувати мови програмування C++, C#, Python та Java. Могли учасники звертатися і до довідкової літератури, але лише друкованої – користуватися електронними пристроями та гаджетами було заборонено.

Проте учасники не тільки змагалися в уміннях застосовувати набуті

Олександр Рибак, "це була найскладніша добірка задач за останні роки". Втім, додав він, були серед них і найкаверзніші, але дві з них все ж таки вдалося розв'язати двом командам. Причому, на його думку, запропоновані рішення були дуже оригінальними, навіть ефективнішими, ніж задумував автор, тож командам, які подолали складнощі, він вручив власні призи: команда Київського національного університету імені Тараса Шевченка KNU_ThreeGood отримала іграшковий бульдозер – як символ могутності і вміння розчищати усі перепони на своєму шляху; команда Харківського політехнічного інституту KhPI::Morituri::Reborn – також іграшковий каток як нагадування про те, що команда простотаки "укатала" задачу з дев'ятої спроби.

нічний інститут, Російська Федерація), KhNURE_Energy (Харківський національний університет радіоелектроніки, Україна).

Довідково: "KPI-OPEN" – одне з найбільших очних змагань з програмування у світі. Проводиться олімпіада за оригінальними правилами, гармонізованими з міжнародними. Вкупі з відсутністю організаційного внеску це робить її ідеальною платформою для зустрічі молодих програмістів з України та інших країн. Спонсорами олімпіади у 2018 році виступила низка відомих компаній: Netcracker Technology, Тренінговий центр, AS AmazonSellers.pro, "Nature Technologies", Креді Агріколь Банк, Альфа-банк, Рекламно-поліграфічне підприємство "КОПР-ЦЕНТР".

Дмитро Стефанович

Відкрито лабораторію "ФабЛаб КПІ"

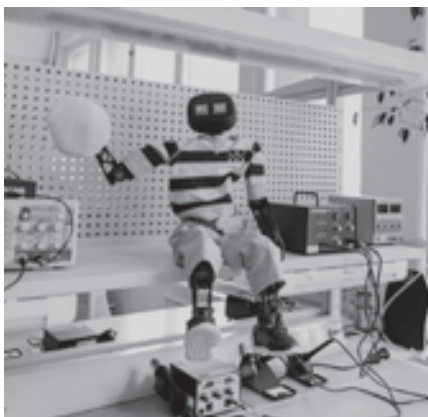
На церемонії відкриття лабораторії. Виступає Ю. Тимошенко

19 червня в КПІ ім. Ігоря Сікорського відкрито лабораторію "ФабЛаб КПІ".

"ФабЛаб КПІ" є складовою міжнародної мережі обладнаних сучасними верстатами з числовим програмним керуванням, інструментами, 3D-принтерами тощо лабораторій швидкого прототипування Fab Lab (від англ. Fabrication Laboratory – лабораторія виробництва), де кожний охочий має змогу втілити в матеріалі власні розробки. "ФабЛаб КПІ" має стати лабораторією для творчої співпраці студентів різних факультетів та вишів. Цей проект реалізується в рамках проекту 561536-EPP-1-2015-1-UK-EPPKA2-SBHE-JP "Розвиток мережевої інфраструктури для підтримки молодіжного підприємництва на платформі фаблаб (FABLAB)" за Програмою Європейського Союзу Erasmus+.

"Ми запросили на відкриття не лише представників Інституту прикладного системного аналізу та Механіко-машино-

будівного інституту, який надав для лабораторії свої площі, – тобто тих двох підрозділів, які створювали "ФабЛаб КПІ". Тут сьогодні присутні й співробітники факультетів, студенти яких, як ми плануємо, спільно працюватимуть у цій лабораторії над своїми інноваційними розробками. Це, окрім представників ІПСА та MMI, ще й викладачі факультетів інформатики та обчислювальної техніки, біомедичної інженерії, електроніки та ін.", – наголосив

3D-принтери

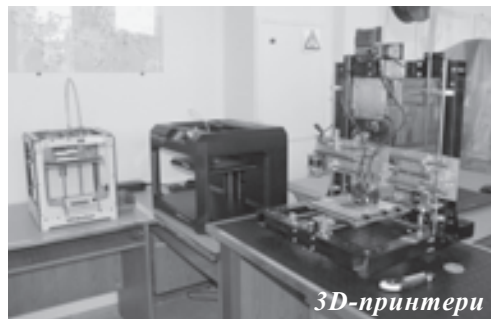
на початку церемонії відкриття координатор проекту доцент ІПСА Юрій Тимошенко.

Учасників церемонії привітала заступник директора Інституту прикладного системного аналізу КПІ ім. Ігоря Сікорського член-кореспондент НАН України Наталія Панкратова. Про історію створення світової мережі виробничих лабораторій, досвід їхньої діяльності в Україні та Києві й залучення студентської молоді до технічної творчості та інноваційного підприємництва говорили на відкритті керівник Стартуп-школи "Sikorsky Challenge" КПІ ім. Ігоря Сікорського Інна Малюкова, завідувач кафедри інтегрованих тех-

екту Європейського Союзу "Національний Еразмус+ офіс в Україні та Національна команда експертів з реформування вищої освіти" Петро Крайнік та інші.

Утім, учасники відкриття не лише слухали про те, наскільки цікавою і важливою для формування інженерів є робота в ФабЛаб, але й на власні очі побачили можливості нової лабораторії.

"Тут у нас є фрезерно-гравірувальний верстат з числовим програмним керуванням, який дозволяє обробляти дерево, пластик, метали та сплави і виготовляти вироби з конструкційних матеріалів. У парі з іншим, трохи простішим верстатом з меншими можливостями, який ми вже мали, ми зможемо зробити багато цікавих речей, – розповів про обладнання та зонування лабораторії Віталій Пасічник. – Для того щоб працювати "не на коліні", у нас є й інші верстати з професійним набором інструментів. Крім того, маємо 3D-принтери, причому один з них – це власна розроб-

3D-принтери

ка нашого викладача Дмитра Джулая. У лабораторії є також зона, пов'язана з електронікою. Її обладнано для паяльних робіт, налаштування електронних пристроїв та іншого. Є, звісно, і зона, пов'язана з сучасними розробками технологій штучного інтелекту".

Учасникам відкриття також було продемонстровано деякі студентські проекти, які вже реалізовано в MMI та на інших факультетах, а також ті, над якими працюватимуть у новій лабораторії студенти й аспіранти.

Дмитро Стефанович

Яна Сергіївна Грищенко

6 серпня 2018 року у віці 34 років пішла з життя Яна Сергіївна Грищенко, завідувачка кафедри англійської мови технічного спрямування №1 факультету лінгвістики КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Випускниця Луганського національного педагогічного університету імені Тараса Шевченка, який закінчила у 2005 році, Яна Сергіївна почала працювати на викладацькій ниві спочатку на кафедрі теорії та практики перекладу англійської мови, а потім на кафедрі англійської мови технічного спрямування №1 у КПІ ім. Ігоря Сікорського.

У листопаді 2013 року Яна Сергіївна блискуче захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук у Київському національному університеті

імені Тараса Шевченка, невдовзі отримала вчене звання доцента.

Яна Грищенко відповідала за наукову роботу кафедри, входила до складу експертної ради з навчальних видань факультету, була членом редакційної колегії видань факультету. Активно займалась організаційною роботою кафедри, була відповідальною за рейтингування науково-педагогічних працівників кафедри, неодноразово стажувалася за кордоном, отримала міжнародний сертифікат CELTA.

Яна Сергіївна Грищенко була талановитим, перспективним науко-

вцем. Її науковий доробок налічує більше 70 наукових праць, у тому числі 6 методичних вказівок і практикумів.

Розпочала роботу над написанням докторської дисертації. Постійно вдосконалювала свої професійні навички. Цього прекрасного, висококваліфікованого викладача шанували всі колеги, студенти та аспіранти факультету. Вона брала активну участь в організації низки науково-практичних і методичних заходів кафедри, факультету та університету, студентських конференцій та олімпіад,

неодноразово залучалася до тренінгів у рамках проекту "Англійська мова для університетів", що реалізується British Council в Україні.

З підступною хворобою вона мужньо боролася до останнього подиху. Але неочікувана смерть обірвала життя разом з усіма планами, надіями, мріями і сподіваннями. Яна Сергіївна була чудовим керівником, завжди турботливо й уважно ставилася до колег та студентів. Талановита, добра, спокійна і чуйна людина, яка дарувала частинку своєї світлої душі усім оточуючим, близьким і рідним, назавжди покинула цей світ, лишивши по собі світлу пам'ять, яка зігріватиме наші серця.

Колектив факультету лінгвістики

Нові пам'ятники на території університету

Серед найпомітніших заходів програми відзначення 120-річчя КПІ ім. Ігоря Сікорського було відкриття двох пам'ятників на території університетського кампусу. Перший присвячено студентам, співробітникам і випускникам КПІ ім. Ігоря Сікорського, які загинули під час Революції Гідності та в боях на сході України. Другий – великому китайському мислителю, педагогу і політичному діячеві Конфуцію.

Пам'ятати вічно

В Україні війна. Щодня на цій війні гинуть люди. Гинуть за те, щоб ми могли жити, вчитися, працювати, кохати, виховувати дітей. Тут, у глибокому тилу, не всі усвідомлюють, яку високу ціну платять наші співвітчизники за цей спокій і мир. За право спокійно жити на своїй землі віддали життя і тринадцять київських політехників. Чотирьом з них присвоєно звання Героя України посмертно. Знищено тринадцять доль наших однокашників, друзів, колег. У тринадцяти родинах навіки оселилося горе...

Пам'ять про цих людей відтепер увічнено в камені. Щоби не забували сучасники, і щоб завжди пам'ятали нащадки. Адже будь-яка війна колись завершується. Не можна допустити, щоб люди забували імена тих, хто на вівтар свободи Батьківщини поклав найцінніше, що мав, – власне життя.

Пам'ятник київським політехникам, які віддали свої життя за волю і незалежність України, відкрито 30 серпня. Його встановлено біля храму Святого Миколи Чудотворця – небесного покровителя університету та монумента на честь Героїв Небесної Сотні. Це стилізована, витягнута вгору постать з червоного українського граніту на чорному постаменті, яка нагадує фігуру богині Ніки, що традиційно уособлює військові звитяги, і, водночас, християнського янгола, який підносить душі загинувших воїнів до Бога.

Меценатами цього проекту стали Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України і випускник КПІ 1997 року, народний депутат України, голова Комітету Верховної Ради з питань інформатизації та зв'язку Олександр Данченко.

Автором монумента є відомий вітчизняний скульптор, заслужений художник України Анатолій Валієв. Архітектор – Станіслав Снежкін.

Вчителі "десяти тисяч поколінь"

КПІ ім. Ігоря Сікорського має давні й сталі зв'язки з науковими й освітніми установами Китайської Народної Республіки. Упродовж своєї історії Київська політехніка підготувала тисячі фахівців для цієї країни – інженерів, керівників виробництв і цілих галузей. Двоє з випускників КПІ навіть стали на батьківщині міністрами. Ці зв'язки нині інтенсивно відновлюються і поглиблюються. Все більше студентів з Китаю приїждять до нас на навчання, наші дослідники активно співпрацюють з китайськими колегами. Понад те, за словами Надзвичайного і Повноважного Посла України в Китаї Олега Дьоміна, нині саме Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" має найбільшу кількість спільних з китайськими освітніми установами і науковими центрами проектів і найміцніші зв'язки, ніж будь-яка інша українська організація. Тож коли виникло питання, де саме в Україні має стояти пам'ятник видатному китайському мислителю, педагогу і політичному діячеві Конфуцію (28 вересня 551 до н.е. – 11 травня 479 до н.е.), сумнівів ні в кого не виникло – саме в КПІ ім. Ігоря Сікорського!

Попри те, що жив Конфуцій у сиву давнину, його ім'я користується величезною повагою в Китаї і в усьому світі. Особливу увагу Конфуцій приділяв питанням виховання досконалої людини, мудреця і її самовдосконалення. В Китаї Конфуція називають "вчителем десяти тисяч поколінь", а його погляди на виховання і освіту залишаються актуальними до сьогодні. Тож на постаменті пам'ятника, який було відкрито 31 серпня, викарбовано його слова: "Той, хто вчиться, але не мислить – втрапить себе, той, хто мислить, але не вчиться – занапастить себе".

Пам'ятник – це дар університету від Посольства Китайської Народної Республіки. Його виготовлено з ініціативи і коштом дипломатичного представництва цієї великої держави і встановлено на площі Знань обличчям до корпусу № 7, де працюють більшість кафедр гуманітарного спрямування. Авторами бронзової постаті великого мислителя є молодший представник славнозвісної української мистецької династії, відомий скульптор Микола Зноба, твори якого прикрашають не лише площі українських міст, але й історичні центри Франції, Великої Британії та Чехії, а також Вероніка Дірова.

До речі, щодо авторів монументальних творів, встановлених на території Київської політехніки. В університеті вже склалася традиція запрошувати до співпраці лише найкращих українських скульпторів і архітекторів. Отож серед пам'ятних знаків і монументів, які прикрашають наш кампус, – твори уславленого українського скульптора, члена-кореспондента Академії мистецтв України, заслуженого художника України Миколи Скоблікова, заслуженого художника України Миколи Олійника, молодих талановитих скульпторів братів Микити та Єгора Зігура та інших. Більшість з цих мистецьких творів стали вже справжньою візитівкою університету, а деякі – й української столиці.

Дмитро Стефанович

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
<http://www.kpi.ua/kp>

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
✉ gazeta@kpi.ua
☎ гол. ред. 204-85-95; ред. 204-99-29

Головний редактор
В.В. ЯНКОВИЙ

Провідні редактори
В.М. ІГНАТОВИЧ
Н.С. ЛІБЕРТ

Додрукарська підготовка
матеріалів
О.В. НЕСТЕРЕНКО

Начальник відділу
медіа-комунікацій
Д.Л. СТЕФАНОВИЧ

Дизайн та комп'ютерна верстка
І.Й. БАКУН

Л.М. КОТОВСЬКА

Коректор
О.А. КІЛІХЕВИЧ

Ресстраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня КПІ ім. Ігоря Сікорського,
видавництво «Політехніка»,
м. Київ, вул. Політехнічна, 14,
корп. 15
Тираж 500

Відповідальність за достовірність
інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається
з авторською.